

Csodálatos utazások múltba és jövőbe!

MI ÍGY MŰKÖDÜNK EGYÜTT!

KÖNYVTÁRAK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

- informatikai alapú együttműködés

a, 1. keresés / OPAC -> olvasó

b, rekordok feldolgozása, leírás

c, rekordletöltés

d, könyvtárközi kölcsönzések

e, digitalizálás / e-könyvtár

f, virtuális kiállítás

A MI EGYÜTTMŰKÖDÉSÜNK

- muzeális könyvek
- unikális könyvek
- kézikönyvek, szépirodalmi könyvek
- könyvtárosok
- Y generáció tagjai

SOMOGYI KÁROLY EMLÉKKÖNYVTÁR

- több éves együttműködés
- 2012. február
- 9. f kéttannyelvű
- francia kultúra
- Frankofón hét március 19-24. Alliance Francaise, Szegedi Tudományegyetem

EMLÉKKÖNYVTÁR

- Szőkefalvi–Nagy Erzsébet gyűjteményi osztály vezetője
- 20 diák, egyetlen fiú járt ott korábban
- francia vonatkozású dokumentumok

FOGLALKOZÁS AZ EMLÉKKÖNYVTÁRBAN

Az óra célja:

- Könyvtártörténeti ismeretek bővítése
- Ismerkedés Somogyi Károly munkásságával -> karitatív tevékenységek társadalmi szerepe
- Ismerkedés a Somogyi-féle osztályozási rendszerrel
- Ismerkedés muzeális értékű régi könyvekkel
- Papírkészítés hagyományos módjának megismerése
- Ismerjék fel az értékmegőrzés össznemzeti feladat
- Ismerkedés francia nyelvű régi nyomtatványokkal
- Francia – magyar kulturális kapcsolatok bemutatása

FOGLALKOZÁS MENETE

1. Ráhangelődésként 2-3 perces nézgelődés az Emlékkönyvtárban

2. Történeti visszatekintés:

-1879: szegedi nagyárvíz

-1880. április. 26. Somogyi Károly felajánlotta könyvtárát Szeged városának

- 1883.okt.16. Ferenc József császár nyitotta meg és adta át a Somogyi-könyvtárt

-1897. Millenium - Közművelődési palota

- 1984. jún. 6. Dóm téri Somogyi – könyvtár

3. Somogyi Károly munkásságának összegzése

4. Somogyi Károly gyűjteményének bemutatása

5. Somogyi–féle osztályozási rendszer főbb jellemzőinek ismertetése (kéziratos útmutató)

SOMOGYI SZAKRENDJE (1956-IG)

- ABC nagybetűivel jelezte a szakokat:
- A, B, C, D, E, F, G, H, I, J
- Pl. „A” szak Hittudomány; „F” szak Filozófia, esztétika, pedagógia
- További alszakokat kisbetűkkel jelölte
- A.a Ó- és újszövetség; A.b Egyházi irodalomtörténet

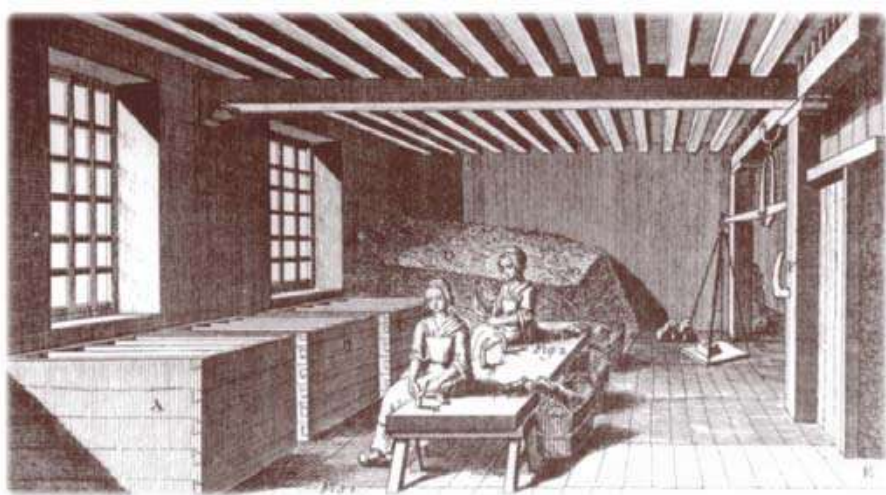
EMLÉKKÖNYVTÁR

- francia segítség az árvíz után
- 1879. március 30.
- 1879. június 6. Párizsi Nagy Opera
- Jules Massenet egy magyar tárgyú zenekari átiratát, a Marche Heroïque-t is előadták; a szerző Liszt abbénak ajánlotta művét és a nyomtatásban megjelent kottát

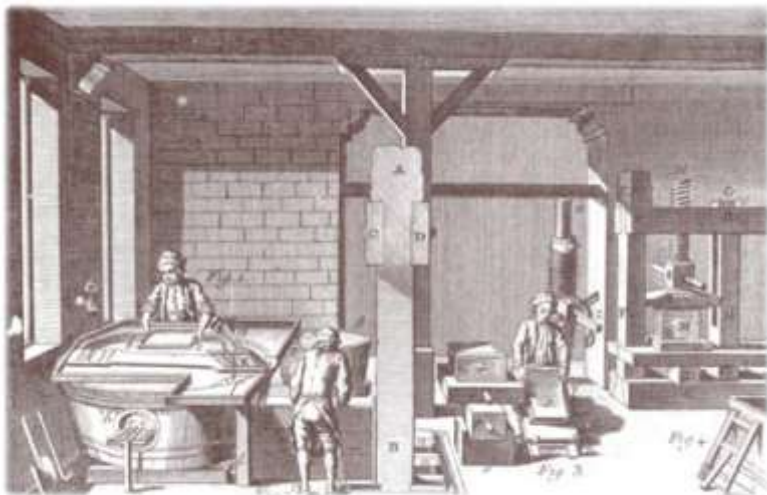
FRANCIA NYELVŰ MUZEÁLIS NYOMTATVÁNYOK

- XIX. századi, képekkel gazdagon illusztrált, francia ábécés, olvasó- és mesekönyvek
- 1790. magántanulóknak szánt német és francia nyelvű, szemléltető oktatásra épülő (kézzel színezett rézmetszetek) művének kötetei: Portefeuille des Enfants címmel
- A Nagy Francia Enciklopédia mesterségeket bemutató, gyönyörű rézmetszeteket tartalmazó képköteteit is kézbe vehették a tanulók pl. papírmerítők

PAPÍRMERÍTÉS (ROSTOSÍTÁS, LAPKÉPZÉS, SZÁRÍTÁS, FELÜLETI KEZELÉS)

rongyválogatás, anyagelőkészítés

lapképzés, préseelés

szárítás

○

em-ploi, oc-troi, mou-choir,
bo-bo, zé-ro, ef-froi, co-co,
cha-mois, sour-nois, bon-jour,
bon-bon, vau-tour, dis-cours.

□

poin-tu, ai-gu, té-tu, ca-duc,
ap-pui, en-nui, é-tui, cha-cun,
a-zur, fu-tur, obs-cur, o-bus,
ré-bus, sa-lut, dé-but, af-fût.

MOTS DE TROIS SYLLABES.

ré-sé-da, o-dé-on, lu-cra-tif, do-mi-no,
os-se-let, é-tour-di, mo-dè-le, mer-cre-di,
ju-pi-ter, in-ci-vil, a-lam-bic, om-ni-bus,
na-ti-on, na-tu-re, ap-pa-reil, sau-va-ge.

Qui vient là? C'est Georges et sa petite
sœur, la filleule de Nini. Entrez, monsieur le
mamelot: en-
vez-vous m-
vous desce-
votre marra-
je vais vous
presque aut-

AZ ISKOLAI KÖNYVTÁRBAN

A foglalkozás menete:

1. 4 csoportot alakítottunk (F, H, K, T)
2. Felidéztük az Emlékkönyvtárban tett látogatásunkat
3. Babits Mihály: Messze... messze... részlet „Frankhon. Vidám, könnyelmű nép...” Milyen érzések kötnek benneteket Franciaországhoz?
4. **Testvérosztály – találkozót szerveztek, a francia kultúra megismeréséhez rövid érdekességeket felvillantó bemutatókat kell tartanotok. Az F csapat természeti, földrajzi bemutatót tart, a H francia hírességekről beszél, a K a világhírű francia konyháról, a T pedig történelmi, irodalmi bepillantást nyújt.**

Információ-gyűjtésekben segítséget nyújtó kézikönyvek:

- ✗ **Pallas Nagylexikon Bp.: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság, 1895.**
- ✗ **Magyar Nagylexikon Bp.: Magyar Nagylexikon K., 2003.**
- ✗ **Horst Koegler: Balett lexikon Bp.: Zeneműkiadó, 1977.**
- ✗ **MTI KI Kicsoda : Kortársaink életrajzi lexikona (főszerk.: Hermann Péter) Bp.: MTI, 2006.**
- ✗ **Művészeti Lexikon (főszerk.: Zádor Anna, Genthon István) Bp.: Akadémiai K., 1981.**
- ✗ **Szabolcsi Bence, Tóth Aladár: Zenei lexikon Bp.: Zeneműkiadó, 1965.**
- ✗ **Új Filmlexikon Bp.: Akadémiai K., 1971. 6**

- ✗ **Válasszatok ki 4 francia személyiséget (művészt), akik életpályáját példaértékűnek ítélték! Röviden indokold választásod okát!**
- ✗ **Beszámolódban említsd meg milyen forrásokkal dolgoztál, hogyan, minek segítségével találtad meg a keresett információt!**

F CSAPAT

TERMÉSZETI, FÖLDRAJZI ÉRDEKESSÉGEK

Információ-gyűjtésekben segítséget nyújtó kézikönyvek:

- ✘ **Pallas Nagylexikon Bp.: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság, 1895.**
- ✘ **Magyar Nagylexikon Bp.: Magyar Nagylexikon K., 2003.**
- ✘ **Földrajzi Világtlasz Bp. : Kartográfiai Vállalat, 1992.**
- ✘ **Krónika Kézikönyv Európa Bp. : Magyar Könyvklub, 2001.**
- ✘ **Atlas Bordas Geographique Párizs: Bordas, 1996.**
- ✘ Honnan ered, mire utal a „gall kakas” kifejezés? (Pallas Nagylexikon VII.k.)
- ✘ Eu-ban hány helyen hivatalos nyelv a francia?
- ✘ Sorold fel Fro. 5 legnépesebb városát, 3 fontos kikötőjét, hol találhatóak?
- ✘ Kapcsolj érdekességeket a Mont Blanc-hoz, La Manche-csatornához, Bordeaux városához, Champagne tartományhoz kötődőeket stb.!
- ✘ Beszámolódban említsd meg milyen forrásokkal dolgoztál, hogyan, minek segítségével találtad meg a keresett információt!

K CSAPAT

FRANCIA KONYHA

Információ-gyűjtésekben segítséget nyújtó kézikönyvek:

- × **Magyar Nagylexikon Bp.: Magyar Nagylexikon K., 2003.**
- × **Cuisine Párizs: Larousse, 2002.**
- × **A természet enciklopédiája (főszerk.: Patrice Maubourguet) [Bp. :]Glória K., 1993.**
- × **Bakos Ferenc: Idegen szavak és kifejezések szótára Bp.: Akadémiai K., 2002.**
- × **Le Robert Junior illustré Párizs: Dictionnaires Le Robert, 1993.**
- × **Pálfy Miklós: Francia-magyar magyar-francia tanulószótár Szeged: Grimm K., 2007.**
- × **Forgács Tamás: Magyar szólások és közmondások szótára Bp.: Tinta K., 2003.**

a, Ismertesd a francia szakkönyvből egy könnyen elkészíthető étel receptjét!

b, Gyűjts ételekkel, étkezéssel kapcsolatos szólásokat, közmondásokat, magyarázd!

c, Larousse A természet enciklopédiája segítségével ismertesd a sólepárlók működését! (A francia tengerparton óriási sólepárlók működnek pl. Salin-de-Giraud)

d, Hogy mondjuk magyarul: blansíroz, fondue, szósz, parfé, besamelmártás <= Bechamel márki (XIV. Lajos udvara)

Beszámolódban említsd meg milyen forrásokkal dolgoztál, hogyan, minek segítségével találtad meg a keresett információt!

T CSAPAT

TÖRTÉNELMI, IRODALMI HÍRESSÉGEK, ÉRDEKESSÉGEK

Pallas Nagylexikon Bp.: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság, 1895.

- × Magyar Nagylexikon Bp.: Magyar Nagylexikon K., 2003.
- × Világirodalmi lexikon (főszerk.: Király István) Bp.: Akadémiai K., 1984.
- × Hannar Péter: A nagy Francia forradalom kisenciklopédiája Bp.: Minerva, 1989.
- × The Times Atlasz: Világtörténelem (szerk.: Geoffrey Barraclough, Norman Stone) Bp.: Akadémiai K., 1992.
- × Kristó Nagy István: Bölcsességek könyve : aforizmák, szállóigék Bp.: Gondolat, 1983.
- × Szabolcsi Bence, Tóth Aladár: Zenei lexikon Bp.: Zeneműkiadó, 1965.
- × Ady Endre összes költeményei Bp.: Lektúr K., [s.a.] 7

- × Emelj ki 3 francia történelmi, irodalmi nagyságot, életútjuk jelentőségét 4-5 mondatban összegezd! Indokold választásod!
- × Francia-magyar kapcsolatok után nyomozz!
- × Hol van eltemetve II. Rákóczi Ferenc szíve? (Pallas Nagylexikon) Hol jelent meg Rákóczi : Vallomások című műve először nyomtatásban? (Emlékkönyvtári látogatás alapján) Kit szolgáltak a Bercsényi-huszárok? (Pallas Nagylexikon) Ki és mikor írta a Rákóczi-indulót (La marche hongroise)? Idézz 1-2 sort Ady Endrétől, amely franciaországi tartózkodásának élményeit idézi! (A francia köztársasági elnököt milyen szálak fűzik Magyarországhoz?)
- × Beszámolódban említsd meg milyen forrásokkal dolgoztál, hogyan, minek segítségével találtad meg a keresett információt!

FELE SEM IGAZ!

A francia hölgyek szépsége messze földön híres, a lovagok gyakran csapták nekik a szelet. Valójában mit is csináltak?

- ✘ A, Azok a kisasszonyok, akiknek nem volt udvarlójuk, egyedül legyezgették magukat legyezőjükkel. Akiknek volt, azt a lovagja legyezte a táncok szünetében, s közben természetesen tette neki a szépe. Azaz: csapta a szelet.
- ✘ B, A tavaszi szellőre utal a mondás, mely a szerelmet hozza. Tehát csapja neki a szelet – a tavaszi szél képében jelenik meg nála.

KILÓG A LÓLÁB

A királyi udvarokban sok érdekházasság kötött, nem alaptalanul mondták, hogy kilóg a lóláb. Milyen lólábról van itt szó eredetileg?

- ✘ A, Amikor Zeusz Európé elrablására készült, felesége, Héra így szólt: látom, miért akarsz bika képében leszállni a földre, de vigyázz, nem fognak hinni neked, mert bikatested alól lóláb lóg ki! Zeusz terve mégis sikerült, de a szólás így a mitológiából fennmaradt.
- ✘ B, A középkori hit szerint az ördög álruhában kísértette az embereket, de terve kudarcot vallott, mert ruhája alól kilátszott a lólába.

TGV

Franciaország egyik nemzeti szimbólumává vált a TGV („Train à Grande Vitesse”), melyik állítással értesz egyet?

- ✘ A, Európa leggyorsabb vasúti vonalának bezárását fontolgatják az utóbbi időkben felmerülő sok-sok technikai probléma miatt.
- ✘ B, Olyan dinamikusan nő a TGV használata, hogy az elmúlt 10 évben nem kellett a vasúti társaságnak a pályadíjakat emelni.
- ✘ C, 2006. május 17-én egy Eurostar megdöntötte a leghosszabb idejű megállás nélküli nagysebességű utazás rekordját, amikor a Da Vinci kód filmjének stábját 7 óra 25 perc alatt szállította el Londonból Cannes-ba (1421 km, átlagosan 191,6 km/h).

RENDETLEN MONDATOK!

Ha jól rendezzük egy –egy aforizmát, velős mondást jelentenek! Magyarázzátok meg az aforizmákat! Keressetek egy számotokra sokat mondó bölcsességet!

- ✘ valami, az, ne, jó, a, születne, nincs, amiből, rossz /Voltaire/
- ✘ csak, jó, magának, sem, semmire, aki, jó /Voltaire/
- ✘ tevékeny, hit, az valódi, a, nem , amely, hit ? /Racine/
- ✘ alapja, igyekezzünk, erkölcs, ez, helyesen, minden, gondolkozni. /Pascal/

FRANCIA LOVAGREND

A foglalkozás végén a legtöbb pontot szerző csapatot érdemesnek nyilvánítottuk a francia lovagrenddel való kitüntetésre. (A Napóleon alapította lovagrendek közé tartozó elismeréssel az oktatás és a kultúra olyan kiemelkedő egyéniségeit jutalmazzák, akik külföldön sokat tettek a francia kultúra és Franciaország megismertetéséért.)

**KÖSZÖNÖM A
FIGYELEMET!**

MERCI!